

Ragunda mitt i

Budget 2020

Allt För Ragunda

Centerpartiet

Kristdemokraterna

Innehåll

Politiska utgångspunkter.....	1
Ekonomi.....	1
Ledning-Styrning- Uppföljning.....	1
Utbildning, barnomsorg.....	2
Äldreomsorg.....	2
Arbetsmarknad.....	2
Kultur. Fritid.....	3
Trygg och säker kommun.....	3
Miljö. Energi. Avfall.....	3
Jämställdhet och mångfald.....	3
God ekonomisk hushållning.....	4
Verksamhetsperspektivet.....	4
Finansiella perspektivet.....	4
Ekonomi i balans.....	4
Årets resultat.....	4
En balanserad budget utan skattehöjningar.....	4
Långsiktig planering.....	4
Självfinansieringsgraden av investeringar.....	4
Soliditet.....	5
Förutsättningar för budget 2020 och plan 2021-2022.....	6
Omvärldsanalys med reflektioner.....	6
Befolkning.....	7
Befolkning fördelat på kön och ålder.....	7
Befolkningsförändring fram till idag.....	8
Befolkningsprognos.....	8
Förutsättningar, behov av ytterligare utredning och strategier.....	9
Skattesats 2020.....	9
Investeringsbudget 2020.....	10
Finansiella rapporter.....	11
Budget 2020-2022.....	11
Balansräkning.....	12

Allt för Ragunda, Centerpartiet i Ragunda och Kristdemokraterna har fått förmånen att leda Ragunda kommun innevarande mandatperiod.

Fokus under 2020 kommer att ligga på strukturarbete, höjd kvalitet inom skola och utbildning, utveckling av framtidens äldreboende, våra fastigheter samt utveckling av en tydlig och rättssäker administration som ska ge service till kommunens medborgare.

Med det sagt vill vi förtydliga att hela vår välfärd ligger i fokus!

Mikael Westin, Centerpartiet

Eva Sundin, Allt för Ragunda

Stefan Nilsson, Kristdemokraterna

Politiska utgångspunkter

Ekonomi

En sund och stabil ekonomi är grunden för all kommunal verksamhet. För att slå vakt om ekonomisk stabilitet är det utomordentligt viktigt att ha en organisation som koncentrerar sig på de kommunala huvuduppgifterna, skola, vård och omsorg. För att skapa utrymme till prioriteringar kommer vi fortlöpande se över möjligheterna att effektivisera och minska kostnader i hela vår verksamhet. I det sammanhanget är ledning, styrning och uppföljning de viktigaste instrumenten men vi kommer också se över möjligheter att avyttra sådana fastigheter som inte är direkt kopplade till vår uppgift som kommun. På samma sätt är vi öppna för att söka alternativa driftsformer i samarbete med t.ex. det lokala näringslivet.

Ledning-Styrning- Uppföljning

En tydlig organisation med en tydlig uppdelning av uppgifter och ansvar är på samma sätt som en god ekonomi en grundläggande förutsättning för att kommunen skall kunna hantera utmaningar och utvecklas. Detta gäller uppgifter och ansvar för de politiska företrädarna såväl som för den kommunala förvaltningen som skall vara de som i praktisk handling omsätter politiska beslut. Arbetet med dessa frågor innebär att vara öppen för förändringar av såväl den nuvarande politiska som administrativa organisationen och det betyder en översyn av gällande delegationsordningar.

Tydliga mål i kombination med lika tydliga uppföljningar gör det möjligt att driva utvecklingen framåt därför kommer vi att ägna detta särskild uppmärksamhet.

Kommunen är också en stor arbetsgivare med ett arbetsgivaransvar som innefattar många delar. Genom de anställda utförs dagligen ett gott arbete av många händer som gör det möjligt att vara kommuninnevånare i Ragunda. Vi vill motsvara de förväntningar vi har på kommunens anställda med goda arbetsvillkor och vi kommer särskilt att vara uppmärksamma på att förbättra och vidhålla en god arbetsmiljö för alla anställda.

Utbildning, barnomsorg

En hög utbildningskvalité är en central fråga. Detta uppnås bl.a. genom rationella, anpassade lokaler och välutbildad personal. Målet för andelen legitimerad och behörig personal ska vara 100 %, men vi kan inte heller blunda för den faktiska situationen och vill därför på alla sätt bidra till att rusta all personal inom skolan med relevant stöd och utbildning. Vi ska ha en helhetssyn på ungdomars utveckling från barnomsorg/förskola till gymnasiet.

Vi vill stärka inflytandet över skolan för de som arbetar där, elever och lärare, och med ett tydligt fokus på att skapa en arbetsplats med trygghet och studiero. Ett systematiskt kvalitetsarbete ska genomsyra verksamheten.

Vi vill att det finns en närhet till våra grundskolor vilket betyder att vi slår vakt om och satsar på våra skolor i Stugun, Hammarstrand och Bispgården.

Vi ser med glädje på utvecklingen av gymnasieutbildningen i Bispgården och vi kommer att följa upp de initiativ och de beslut vi har varit med att fatta. Vi är också positiva till olika former av barnomsorg och skola.

Äldreomsorg

Andelen äldre i vår befolkning ökar. Det är naturligtvis väldigt positivt att man blir gammal i vår kommun, men det ställer också stora krav på vår äldreomsorg. Vi ska därför ha ett utvecklat resursfördelningsystem inom äldreomsorgen, där tilldelningen av resurser sker i enlighet med behoven och med hänsyn till att de också ökar framöver. Behoven av demensvård ökar och det är viktigt att de särskilda boendena kan möta de krav på bemanning och kompetens som detta innebär.

Den genomlysning av framtidens äldreboende som vi inlett skall under året fullföljas och leda till förslag om en sammanhållen plan för utvecklingen av boendet för äldre i vår kommun. Vi är positiva till olika former av äldreomsorg.

Arbetsmarknad

Vi vill tillsammans med näringslivet skapa ett företagsklimat som ger förutsättningar för ett expansivt företagande där flera arbetstillfällen skapas. Genom AMI vill vi ge nya möjligheter för människor att hitta in på den öppna arbetsmarknaden.

Kommunens roll som tillsynsmyndighet är självklar men dess roll som näringslivets främjare skall vara lika tydlig.

Kultur. Fritid

Vi vill utveckla kultur och fritid på ett organiserat sätt genom samarbete mellan Kultur och fritid, skola, studieförbund och inte minst föreningslivet. Vi ser föreningslivet som en kraft och möjlighet framgång inom kulturområdet. Genom samverkan med nämnda aktörer vill vi prioritera barn och ungdomars möjligheter till en meningsfull fritid.

Trygg och säker kommun.

Ragunda ska vara en kommun där nolltolerans mot brott råder. Vi vill utveckla dialogen med polisen för att stödja en tillfredställande närvaro i kommunen. Vi ska också ha nolltolerans mot mobbning i såväl skola som på arbetsplatser. Det lokala BRÅ-arbetet har fått en nystart och skall tillsammans med ett organiserat folkhälsoarbete tillsammans med civilsamhällets aktörer utgöra en grundläggande beståndsdel i arbetet med att tillförsäkra medborgarna en trygg kommun att leva i.

Miljö. Energi. Avfall

Vi kommer att fortsätta arbetet med en hållbar och energieffektiv kommun med höga klimat- och miljömål och en ökad andel förnybar energi. Kommunens egen förvaltning ska vara föredömen.

Jämställdhet och mångfald

Ett samhälle präglad av mångfald i olika avseenden (t.ex. beträffande kön, etnicitet, religion och sexuell läggning) är ett starkt samhälle med utvecklingsmöjligheter. Kommunen ska med aktiva insatser öka jämställdheten och förbättra integrationen. Även i rollen som arbetsgivare ska kommunen vara aktiv på dessa områden.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska samtliga kommuner bedriva en god ekonomisk hushållning och detta ur både ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv.

Verksamhetsperspektivet

Verksamhetsperspektivet handlar om att kommunens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt och det ska gå att se ett samband mellan resurs, prestation, resultat och effekt. Det måste alltså vara uppföljningsbart.

Finansiella perspektivet

(Beslutades i KF 2019-11-21 §66)

I det finansiella perspektivet handlar god ekonomisk hushållning främst om att säkerställa att varje generation själv bär kostnaderna för den service som den konsumerar. Det innebär också att ingen kommande generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Ragunda kommun eftersträvar ekonomisk hållbarhet över tid och det ska uppnås genom en ekonomi i balans och långsiktig planering.

Ekonomi i balans

Årets resultat

Ett överskott i verksamheten skapar förutsättningar för att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar av anläggningstillgångar, långsiktigt finansiera de pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser och en beredskap för oförutsedda kostnader.

Indikator: Resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2%

En balanserad budget utan skattehöjningar

En ekonomi i balans utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet på kort sikt. Resultatet bör vara tillräckligt stort så att motsvarade servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt.

Indikator: Skattesatsen skall vara oförändrad

Långsiktig planering

Självfinansieringsgraden av investeringar (korrigeras när protokoll från KF 191121 är justerat)

Investeringar som görs i den kommunala verksamheten innebär kostnadsbelastningar över långa perioder. Det är därför viktigt att investeringarna finansieras så att kommande generationer inte belastas med effekter av tidigare investeringar. Självfinansieringsgraden visar till hur stor del av kommunens investeringar finansieras enbart med medel som kommunens själv genererat.

Indikator: Självfinansieringsgraden av kommunens nyinvesteringar skall under en 3-årsperiod vara minst 40 %

Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditeten är beroende av förhållandet mellan förändringen av tillgångarnas storlek i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Om det egna kapitalet och totala tillgångarna förändras i samma procentuella takt så uppnås en oförändrad soliditet.

Indikator: Soliditeten skall utvecklas i positiv riktning och öka från föregående år

Förutsättningar för budget 2020 och plan 2021-2022

Omvärldsanalys med reflektioner

Enligt *Ekonomirapporten*¹ från Sveriges kommuner och landsting (SKL) befinner sig Sveriges kommuner i början av en period där behovet av att bygga ut välfärden kommer vara större än att finansiera eller bemanna den. Detta har varit känt sedan länge men då det ekonomiska läget har sett bra ut så har inte alla tagit tag i detta när finanserna har medgivit det. I de kommuner man har satsat på välfärden så kommer man få svårare att finansiera det. I de kommuner man vare sig har utarbetat fastighets- och underhållsplaner eller har tillsett ett normalt underhåll så kommer utmaningarna bli än större när konjunkturen nu ser ut att på väg att vika.

De flesta kommunerna befinner sig nu i ett intensivt besparings- och effektiviseringsarbete och det är några kommuner som höjer skatten inför kommande år. Även om Ragunda kommun inte höjer skatten så kommer medborgarna drabbas av skattechöjning då regionen beslutat om skattechöjning. Tack vare att kommunen under 2019 inte har fördelat den oreserverade potten som funnits hos kommunstyrelsen, förutom till barn- och utbildning, samt att det inte har utlovats eller beslutats kring stora satsningar så befinner sig inte kommunen i något krisartat generellt besparingsläge inför 2020. Det finns dock ett oundvikligt behov av effektivisering och kostnadsreducering inför framtiden och arbetet har påbörjats med bland annat en översyn av kommunens fastighetsinnehav.

Enligt SKL så går Sverige in i en mild lågkonjunktur 2020 och den kommer att fortsätta året därefter. Det föreligger en viss oenighet kring reporäntan, SKL prognosticerar en räntehöjning längre fram i tiden jämfört med Riksbankens egen prognos. Det finns dock inget som tyder på några dramatiska räntehöjningar vilket torde innebära att kommunens räntekostnader kommer att ligga på ungefär samma nivå som tidigare (dvs. med samma lånenivå).

Rapporten lyfter också fram förändringar i den demografiska strukturen, det blir fler äldre och fler yngre som ska försörjas av dem i yrkesför ålder. I en del kommuner minskar antalet invånare i yrkesför ålder. Detta är en oerhört viktig del att se över i Ragunda kommun. Hur ser det ut idag? Hur ser prognosen ut? Vilka strategier ska vi ha för att ha tillräckligt många arbetsföra invånare i vår kommun? Hur ska vi tillse att det finns attraktiva bostäder, arbeten och hur ska vi se till att vi har en tillräckligt attraktiv välfärd i vår kommun. Dels för att locka hit nya människor och dels för att få nuvarande kommunmedborgare trivas och stanna kvar!

¹ Sveriges Kommuner och Landsting. Ekonomirapporten, oktober 2019, om kommunernas och regionernas ekonomi

Befolkning

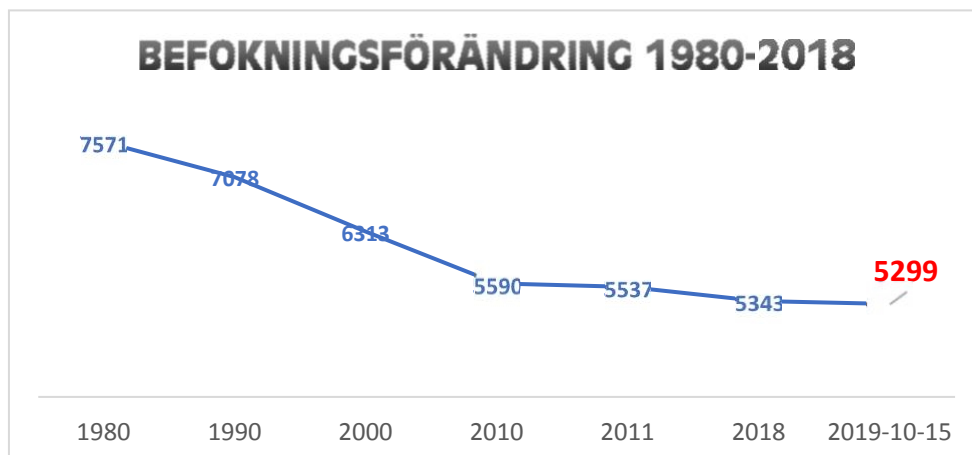
Nedan presenteras olika tabeller som visar på aktuell befolkning på kön och ålder, befolkningsförändring fram till idag och slutligen en prognos hur det kan se ut om fem år.

Befolkning fördelat på kön och ålder

Antal invånare 0-6 år	358
Kvinnor	178
Män	180
Antal invånare 7-10 år	237
Kvinnor	117
Män	120
Antal invånare 11-17 år	381
Kvinnor	199
Män	182
Antal invånare 18-65 år	2754
Kvinnor	1289
Män	1465
Antal invånare 65-80 år	1099
Kvinnor	516
Män	583
Antal invånare 80 år +	470
Kvinnor	271
Män	199
Antal invånare totalt	5299

Källa: Invånardata Skatteverket 2019-10-15

Befolkningsförändring fram till idag

Befolkningsprognos

Antal per ålder och kön	Invånarantal 2018	Förväntat antal invånare 2023	Förändring invånare om 5 år (%)	Förväntad andel invånare om 5 år (%)
Invånare 0-5 år	314	281	- 10,5%	5,7%
Kvinnor	151	138		
Män	163	144		
Invånare 6-15 år	563	565	0,4%	11,4%
Kvinnor	284	280		
Män	279	285		
Invånare 16-19 år	226	202	-10,6%	4,1%
Kvinnor	102	96		
Män	124	106		
Invånare 20-64 år	2 686	2 406	-10,4%	48,6%
Kvinnor	1 276	1 142		
Män	1 410	1 263		
Invånare 65-79 år	1 090	1 032	-5,3%	20,9%
Kvinnor	514	493		
Män	576	539		
Invånare 80+	464	458	-1,3%	9,3%
Kvinnor	261	259		
Män	203	199		

Förutsättningar, behov av ytterligare utredning och strategier

Med utgångspunkt i prognoser och rapporter från Sveriges kommuner och landsting och staten så behöver Ragunda kommun utarbeta faktabaserade underlag och beräkningar. Det behöver också göras en utförligare omvärldsanalys som kan hjälpa oss till fortsatt diskussion och möjliggörande av strategiska vägval inför framtiden.

Kommunen behöver också en fastighetsplan som redovisar faktiskt innehav, behov av underhåll, vilka som är möjliga att avyttra (med tillhörande konsekvenser). Denna fastighetsplan är en del i underlag för en framtida investeringsplan (se investeringsbudget 2020). Det finns också ett behov av att tydliggöra kommunens budgetprocess. Detsamma gäller hur investeringsprocessen – från upptäckt behov till verkställighet – ska se ut.

Kommunen är i behov av en ekonomistyrningspolicy som sammanhangsätter och styr de ekonomiska processerna och vägvalen under en period fram i tiden. Det finns också ett behov av att styra upp och stärka de administrativa processerna i verksamheten.

Det är viktigt att kommunen börjar agera istället för att reagera som de har gjort de senaste åren. Med en utförlig omvärldsanalys samt ovanstående underlag bör kommunstyrelsen påbörja arbetet med att se över möjliga effektiviseringar på kort och lång sikt. Detta tillsammans med strategiska vägval gällande satsningar som stärker kommunen som varumärke, arbetsgivare, boendeort och som gör att våra nuvarande och presumtivt nya företagare ser kommunen som attraktiv för placeringssort för näringslivet.

Det bör också noteras att uppräknings av budgetramarna till nämnderna mellan 2020 och 2021 är endast 1%. Det är det utrymme som finns med dagens kända förutsättningar. De senaste åren har vi budgeterat en lönekostnadsökning med 3% och därtill kommer eventuellt övriga kostnadsökningar. Ska kommunen klara 2021 så kommer det att innebära effektiviseringar och kostnadsbesparingar. Mellan 2021 och 2022 är ökningen av ramarna 3%.

Kommunfullmäktige tilldelar medel till nämnderna i enlighet med den politiska organisation som finns idag med uppdrag om förbättringsarbete i enlighet med denna skrift.

Skattesats 2020

(Enligt beslut i KF 191121 § 65)

Skattesatsen för 2020 är fastställd till 23,22 kronor.

Investeringsbudget 2020

Under ett flertal år har det funnits oklarheter kring på vilka principer budgetäskanden har uppkommit och beslut har tagits. Ärendehantering har varit av ad hoc karaktär och det har inte presenterats några planer innehållande möjligheter till vägval av strategiskt och ekonomisk karaktär. Budgeten för bredbandsutbyggnaden har inte ansetts tillhöra den ordinarie investeringsbudgeten. Vid en översiktlig granskning av upparbetade kostnader i förhållande till tilldelad budget så kan det också konstaterats att verksamheten inte har förmått påbörja de projekt som planerats.

Det finns två beslut som sträcker sig över tid och gäller även för 2020 och dessa är:

- Investeringsbudget för fortsatt utbyggnad av bredband uppgår till 15 mkr enligt beslut KF 2016 § 6.
- Underhåll och investeringar för kommunens fastigheter uppgår till 10 mkr enligt beslut KF 2019 § 69.

Ovanstående medel är beslutade och ligger fast. Utöver detta så finns det behov av tydligare struktur och plan innan beslut om ytterligare investeringar kan tas. Därav ligger förslaget om att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att upprätta en investeringsplan för kommande kalenderår (budgetår) samt en plan för tre år.

Finansiella rapporter

Budget 2020-2022

Uppräkning av budgetramarna till nämnderna mellan 2020 och 2021 är 1%. Det är det utrymme som finns med dagens förutsättningar. Mellan 2021 och 2022 är ökningen av ramarna 3%.

BUDGET 2020-2022 (Belopp i SEK)	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kommunstyrelsen	-288 697 100	-291 250 286	-299 759 421
Överförmyndarnämnd	-773 400	-781 134	-804 568
Bygg- o miljönamnd	-5 638 000	-5 694 380	-5 865 211
Revision ¹	-640 000	-640 000	-650 000
Valnämnd	0	0	0
Nettokostnader nämnder	-295 748 500	-298 365 800	-307 079 200
Gymnasieförbundet	-25 000 000	-25 000 000	-25 000 000
Komvux	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Räddningstjänsten	-10 000 000	-10 200 000	-10 400 000
Nettokostnader förbunden	-38 500 000	-38 700 000	-38 900 000
Utbetalning pensioner	-11 500 000	-11 500 000	-11 500 000
Avskrivningar	-20 000 000	-21 500 000	-23 200 000
Verksamhetens nettokostnader	-365 748 500	-370 065 800	-380 679 200
Skatteintäkter	235 832 000	243 435 000	252 929 000
Generella statsbidrag och utjämning	138 991 000	136 224 000	137 560 000
Verksamhetens resultat	9 074 500	9 593 200	9 809 800
Finansiella intäkter	522 000	500 000	500 000
Finansiella kostnader	-2 100 000	-2 500 000	-2 500 000
Resultat efter finansiella poster	7 496 500	7 593 200	7 809 800
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	7 496 500	7 593 200	7 809 800

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag skall uppgå till minst 2 %.	7 496 500	7 593 200	7 809 800
--	------------------	------------------	------------------

1. Budget för revisionen är preliminär då 640 tkr är revisorernas äskande. KF beredning sammanträder 191206. Därefter kan förslag till budget ändras.

Balansräkning

BALANSRÄKNING (Belopp i MKR)	Bokslut 2018-12-31	Prognos 2019-12-31	Budget 2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekn anläggningar	340,9	371,0	438,1
Maskiner och inventarier	9,7	8,0	7,0
Finansiella anläggningstillgångar	4,2	4,2	4,2
Summa anläggningstillgångar	354,8	383,2	449,3
Omsättningstillgångar			
Förråd	0,3	0,3	0,3
Fordringar	26,7	15,8	20,0
Kassa och bank	79,9	55,5	25,6
Summa omsättningstillgångar	106,9	71,6	45,9
SUMMA TILLGÅNGAR	461,7	454,8	495,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	81,4	96,7	104,2
Årets resultat	15,3	7,5	7,5
Summa eget kapital	96,7	104,2	111,7
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	6,9	6,9	6,9
Avsättning deponier	7,3	6,8	6,3
Summa avsättningar	14,2	13,7	13,2
Skulder			
Långfristiga skulder	268,5	250,9	287,3
Kortfristiga skulder	82,3	86,0	83,0
Summa skulder	350,8	336,9	370,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	461,7	454,8	495,2